

Pronk

in de discussie zelf. Wij zullen zien wat daaruit gaat komen.

De heer **Verkerk** (AOV): Voorzitter! Ik dank u voor het feit dat ik nog even het woord mag voeren. Ik meen uit de opmerking van de minister van Verkeer en Waterstaat te kunnen opmaken dat zij er zeker van is dat de treinen op de Betuwelijn in de toekomst in ieder geval op tijd zullen rijden, omdat zij nogal wat tijd nodig heeft voor haar besluit. Verder vraag ik haar of misschien het wachten is op offertes van Franse treinenbouwers ten behoeve van de shuttles. Dan nog een wat serieuzere vraag. De minister heeft gezegd dat er indertijd met betrekking tot de Betuwelijn een omslag heeft plaatsgevonden in het maatschappelijk denken. Is die omslag er nu misschien weer, maar dan weer de andere kant uit?

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik snap de vraag van de heer Verkerk over een omslag in het maatschappelijk denken niet goed. Ik heb gezegd dat vandaag de dag anders wordt gedacht over grote projecten dan in vroeger jaren. Ik heb het gevoel dat dit bij de Betuwelijn een rol heeft gespeeld. Aan het begin van de procedure leefde nog een beetje de gedachte dat spoorlijnen door maagdelijk terrein konden worden aangelegd en dat dit niet veel problemen opleverde. Dat beeld is veel te veel bij gemeenten overgekomen. Wij weten dat Nederland, qua ruimtelijke ordening, zo langzamerhand buitengewoon gecompliceerd is. Van dat proces heeft iedereen in dit land ± de Nederlandse Spoorwegen, maar ook de overheid ± natuurlijk heel veel geleerd. Wij moeten dus niet net doen alsof dit nu plotseling allemaal bedacht is. Dat proces is nu aan de gang en de Kamer zal binnenkort het concept-kabinetsstandpunt krijgen over het WRR-rapport ter zake van grote besluiten. Dat gaat overigens natuurlijk ook eerst het overleg in, maar het laat precies zien wat er de afgelopen jaren in Nederland is gebeurd. Aan de ene kant hebben wij gigantisch grote procedures opgezet met 280 mogelijkheden voor inspraak en beroep, maar aan de andere kant zijn wij er niet in

geslaagd om voldoende maatschappelijk draagvlak voor grote projecten te creëren. Aan beide zaken moet iets worden gedaan. Aan de ene kant moeten er voldoende, maar niet overdreven mogelijkheden voor inspraak en beroep zijn en aan de andere kant moet ervoor worden gezorgd dat men in het eerste stadium van de besluitvorming het meest werkt aan de vergroting van het draagvlak.

Wat de overige vragen betreft: ik zou niet te cynisch doen over de onderwerpen die de heer Verkerk heeft aangesneden. Ik hoop dat binnenkort, na uitvoering van een onderzoek, door Justitie kan worden aangetoond dat er niets aan de hand is. Ik hoop van harte dat dit soort vreselijke dingen ons bespaard zullen blijven.

De heer **Weisglas** (VVD): Voorzitter! Ik vraag de minister van Verkeer en Waterstaat of zij wellicht het voornemen heeft om in de komende maanden, op weg naar de herijkingsoperatie op het terrein van het buitenlands beleid, in het openbaar, in fora of elders uitspraken te doen over de hoogte van de ontwikkelingsbegroting.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik kan de heer Weisglas ervan overtuigen dat ik aan het debat over de herijking van het buitenlands beleid ongetwijfeld mijn steentje zal bijdragen. Ik kan bijvoorbeeld al opmerken hoe ik aankijk tegen programma's voor Oost-Europa. Daar ben ik een groot voorstander van. Over de hoogte van de begroting van Ontwikkelingssamenwerking zal ik mij niet uitlaten, net zomin als de heer Pronk dat gelukkig over de hoogte van mijn begroting heeft gedaan.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Grondwaterwet met betrekking tot voor het onttrekken van grondwater te stellen algemene regels en enige andere onderwerpen (23233)**.

(Zie vergadering van 21 maart 1995.)

De artikelen I t/m III en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Brandweerwet 1985, de Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen en enige andere wetten in verband met wijziging van de opzet van de inspectie voor het brandweezen en regeling van enige andere onderwerpen (23804)**.

(Zie vergadering van 21 maart 1995.)

In stemming komt het amendement-Scheltema-de Nie/Dijksman (stuk nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de CD tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Artikel I, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Scheltema-de Nie/Dijksman (stuk nr. 7), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen II t/m VIII en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over vijf moties**, ingediend tijdens het nota-overleg over de **Evaluatienota water**, te weten:

- de motie-Lilipaly over de bodemverdroging (21250, nr. 30);
- de motie-Esselink c.s. over het anti-verdrogingsbeleid (21250, nr. 31);
- de motie-Esselink c.s. over het milieurendement en de kosten-

Voorzitter

effectiviteit van het integraal waterbeleid (21250, nr. 32);
- de motie-Esselink c.s. over de sanering van vervuilde waterbodems (21250, nr. 33);
- de motie-Stellingwerf over aanscherping van het verdrogingsbeleid (21250, nr. 34).

(Zie nota-overleg van 20 maart 1995.)

De **voorzitter**: Mij is gevraagd om opening van de beraadslaging. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

De heer **Esselink** (CDA): Voorzitter! Tot mijn genoegen kan ik de motie op stuk nr. 32 intrekken. Geholpen door adhesiebetuigingen van andere fracties heeft de minister in tweede termijn toegezegd het gevraagde in deze motie uit te voeren. In de motie wordt gevraagd, de kosten-effectiviteit en het rendement van voorgenomen milieumaatregelen nadrukkelijker in beeld te brengen op weg naar de nieuwe Vierde nota water. De motie heeft haar werk gedaan en is dus overbodig. Daarom kan ik haar intrekken.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Esselink c.s. (21250, nr. 32) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Op verzoek van de heer Stellingwerf stel ik voor, zijn motie (21250, nr. 34) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Kamp** (VVD): Voorzitter! Ik wil een stemverklaring vooraf afleggen over de motie van collega Lilipaly over de bestrijding van de verdroging. Wij delen de analyse van collega Lilipaly over het belang van de bestrijding van de verdroging, maar wij zullen zijn motie niet steunen. Wij hebben daar twee overwegingen voor.

De eerste overweging is dat de analyse van de heer Lilipaly gedeeld wordt door de minister van Verkeer en Waterstaat, zoals blijkt uit de Evaluatienota water. Zij heeft aangekondigd met oplossingsvoorstellen te komen in de Vierde nota water. Dit betekent dat deze motie naar onze overtuiging overbodig is.

De tweede overweging is dat in de motie wordt geconcludeerd dat er een aanmerkelijke bespoediging moet komen van de resultaten van de verdrogingsbestrijding. Dit betekent dat er aanmerkelijk meer geld voor moet komen dan de ruim 100 mln. die al tot en met 1998 in de rijksbegroting hiervoor is opgenomen. In de motie wordt niet aangegeven waar dat geld vandaan moet komen.

Voorzitter! Op grond van deze overwegingen kunnen wij deze motie niet steunen.

In stemming komt de motie-Lilipaly (21250, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP, D66, de RPF, de SGP, het GPV, het CDA, het AOV en de Unie 55+ voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Esselink c.s. (21250, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het AOV, de Unie 55+, de CD, de RPF, de SGP, het GPV, de SP en GroenLinks tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Esselink c.s. (21250, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het AOV, de Unie 55+, de CD, de RPF, de SGP, GroenLinks en de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over dertien moties**, ingediend in het nota-overleg over de **verkeersveiligheid**, te weten:

- de gewijzigde motie-Valk c.s. over het alcoholpromillage (22100, nr. 36);
- de motie-Van Heemst c.s. over de maximumstraf bij roekeloos rijden (22100, nr. 25);
- de motie-Van Heemst/Valk over de handhaving van verkeersregels op 50 en 80 km-wegen (22100, nr. 26);
- de motie-Dankers c.s. over het demonstratieproject "Duurzaam veilig" west-Zeeuws-Vlaanderen (22100, nr. 27);
- de motie-H.G.J. Kamp/Van 't Riet over aanvullende veiligheidsvoorzieningen aan auto's (22100, nr. 28);
- de motie-H.G.J. Kamp c.s. over adequaat politie-optreden op 80 km-wegen (22100, nr. 29);
- de motie-Van 't Riet c.s. over een selectief inhaalverbod voor vrachtauto's (22100, nr. 30);
- de motie-Van 't Riet c.s. over snelheidsbegrenzers in personenauto's (22100, nr. 31);
- de motie-Rosenmüller over het invorderen van het rijbewijs bij overschrijding van de maximumsnelheid (22100, nr. 32);
- de motie-Rosenmüller over rechts voorrang voor fietsers (22100, nr. 33);
- de motie-Verkerk over de veiligheid van ouderen en gehandicapten (22100, nr. 34);
- de motie-Stellingwerf c.s. over het gebruik van communicatie-apparatuur door weggebruikers (22100, nr. 35);
- de motie-Dankers c.s. over de Transportongevallenraad (23674, nr. 3).

(Zie nota-overleg van 13 maart 1995.)

De **voorzitter**: Mij is gevraagd om opening van de beraadslaging. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Dankers** (CDA): Voorzitter! Ik wijs de collega's erop dat mijn motie over de Transportongevallenraad, op stuk nr. 3 (23674), is gewijzigd.

Mijn handtekening onder de motie op stuk nr. 36 (22100) is doorgehaald. In nader beraad hebben de argumenten inzake de handhaafbaar-